

NOVI GRADOVI U SAUDIJSKOJ ARABIJI

Nekada su ljudske naseobine, kasnije i gradovi, spontano formirani na mjestima gdje su se sjecali putovi i gdje je bila razvijena trgovina. Je li u 21. stoljeću ovaj koncept, poznat stoljećima, preokrenut? U Saudijskoj Arabiji danas se grade gradovi koji će unaprijediti *biznis* i razmjenu znanja. Glavno državno tijelo za investicije u Saudijskoj Arabiji – SAGIA (*Saudi Arabian General Investment Authority*), koje je osnovano u travnju 2000. kada je donijet i novi *Zakon o stranim ulaganjima*, iniciralo je izgradnju triju gospodarskih gradova s namjerom da potakne podjednak visokotehnološki razvoj regije.

Već nekoliko godina traje izgradnja čitavih *gradova biznisa*, projekata vrijednih više desetina milijardi dolara, na poluotoku šeika, središtu svjetskih investicija u nekretnine.

Budući izgled grada *Kralj Abdullah*

Izgradnja prvog gospodarskog grada (*The King Abdullah Economic City*) duž Crvenog mora, koja bi se temeljila na razvoju energetskih i transportnih usluga, najavljena je već u prosincu 2005. Drugi veliki projekt, grad *Prince AbdulAziz bin Mousaed*

Economic City, bit će izgrađen u pustinji Hail, 700 kilometara od Rijada. Namjera investitora jest da drugi ekonomski grad postane rudarsko-agrarnim središtem i središtem razvoja transportnih i srodnih servisa. *The Knowledge Economic City* je treći grad u Saudijskoj Arabiji čiju je izgradnju inicirala SAGIA, vodeća idejom o formiranju središta za tehnološka dostignuća i ljudsko znanje općenito.

Svi budući gradovi imat će razvijenu prometnu infrastrukturu, a bit će povezani i na regionalne putne pravce.

Grad *Kralj Abdullah*

Gospodarski grad *Kralj Abdullah* bit će smješten duž obale Crvenog mora, pedesetak kilometara od glavnoga grada Saudijske Arabije Džede. Predložena površina grada je relativno

mala – 55 kilometara kvadratnih. Međutim, u ovom ekonomskom gradu s imenom aktualnog vladara Saudijske Arabije, kako je najavljeno, bit će izgrađene visoke građevine koje će postati prepoznatljivi simbol Bliskog istoka. Procijenjena vrijednost

investicije je otprilike 26 milijardi dolara.

Ovo područje neće biti samo dom za oko pola milijuna stanovnika, već i mjesto za odmor te smještaj tisuća turista. Obala Crvenog mora bit će iskorištena najviše kao turističko područje. Osim golfskih terena s 18 rupa i trening centra, turistima će biti na raspolaganju jahački i *jahting* klub i raznovrsni vodeni sportovi. Grad *Kralj Abulah* ugostit će najzahtjevnije i najimućnije pojedince i obitelji. Luksuzne vile imat će privatne brodske dokove, kao i obećani nemećeni mir.

Grad *Kralj Abdullah* imat će šest područja (*Sea Port, Industrial District, Financial Island, Resorts, Residential Area, Education Zone*) i bit će središte stranih ulaganja s novim radnim mjestima za stanovništvo Saudijske Arabije. Procjenjuje se da će grad, nakon izgradnje, moći u svojim nekoliko zona zaposliti 500.000 radnika.

Otok financija (*Financial Island*) bit će prepoznatljiv sa svoje dvije kule, visoke 100 odnosno 60 katova, osmišljen s namjerom da postane međunarodni dom najvećih svjetskih financijskih institucija. U 500.000 kvadrata, osim uredskoga prostora, predviđeni su hoteli međunarodnih lanaca, izložbene dvorane i prostori za druge manifestacije. Investitori prognoziraju da će na ovome mjestu svoje dnevne aktivnosti moći ostvariti do 60.000 zaposlenih.

Zaposleni u industrijskim djelatnostima (*Industrial District*) radit će u posebnoj četvrti površine oko 8 milijuna kvadratnih metara, u industrijskim građevinama raznih veličina i namjena: od petrokemijske i farmaceutске industrije, do istraživačkih i

edukativnih sektora gdje će se mladi Saudijski školovati za poslove u gradu *Kralj Abdullah*.

Radnici, učenici i studenti stanovat će u rezidencijalnom području pod nazivom *Three neighbourhoods*, koje će pokrivati gotovo polovinu planiranog grada i osim smještaja, stanovnicima će ponuditi komercijalne i rekreacijske zone. U središtu stambenog područja, odnosno središtu čitavoga grada, planirane su moderne tržnice, restorani i kafići duž obale Crvenog mora, zajedno s marinom i jahting klubom te luksuznim apartmanima s pogledom na pučinu.

Obrazovanje u ovome gradu u Saudijskoj Arabiji (*Education Zone*) bit će organizirano na svim razinama, od osnovnoga školovanja, koje će pružiti opću naobrazbu, do specijaliziranih tečajeva i fakulteta te opremljenih središta za istraživanje.

Na najsjevernijem dijelu, udaljena od grada, planirana je morska luka kao veza Kraljevstva i ostatka svijeta i kao dodatna veza između Europe, Azije i Afrike. Na površini od 2,5 milijuna kvadratnih metara, u luci će biti montiran sofisticirani sustav brodskih kranova i najsuvremenije GIS (*global information system*) i GPS (*global positioning system*) tehnologije i servisi. Prednost luke na Crvenom moru bit će i mogućnost posluživanja i najvećih brodova.

Grad Princa Abdula Asisa

Na potpuno drugačijem zemljištu, u središtu poluotoka, u pustinji Hail, 700 km sjeverno od Rijada, za desetak godina trebao bi biti završen još jedan sasvim novi grad, predviđen za otprilike 80000 stanovnika. Pustinja Hail bi, zahvaljujući ovom projektu, trebala postati snažno rudarsko - agrarno središte. Prema dosadašnjoj procjeni, za izgradnju će biti potrošeno 6,4 milijarde eura. Saudijski

sko čudo imat će 30000 stambenih jedinica, aerodromom, željezničku vezu, 3.000 ureda za otprilike 30000 novih radnih mjesta i adekvatno uređen prostor za slobodne aktivnosti.

Luksuzne vile s prilaznim dokovima

Budući će grad, koji je dobio ime po prvom guverneru ove regije (*Prince Abdul Asis bin Musaed Economic City*), prema planu imati razna središta - logističko i servisno, agrikulturno i prehrambeno-industrijsko, poslovno, rekreativno, obrazovno, rudarsko i petrokemijsko, skladišno, zatim stambeno središte te gradski aerodrom i prometno čvorište.

Grad znanja i tehnologija

Treći razvojni grad *Grad znanja (Knowledge economic city)* blizu Medine imat će organiziran prijevoz kružnim prometnicama gradskom željeznicom kao javnim prijevozom koja će povezivati grad sa susjednom velikom džamijom u Medini. Gradska željeznica bit će povezana i uključena u regionalni željeznički sustav koji spaja Meku, Janbu, grad kralja Abdulaha i Džedu.

Novi grad zauzet će površinu od 4,8 milijuna kvadrata, s otprilike 9 milijuna kvadratnih metara izgrađenih površina i privući će 6,7 milijardi

dolara investicija. Projektom će biti otvoreno oko 4000 radnji, 30000 stambenih jedinica u koje će se useliti oko 200000 stanovnika.

U gradu će biti nekoliko međusobno

povezanih zona - za nove tehnologije, napredni *Institut za informacijske tehnologije*, interaktivni muzej o životu proroka Muhameda, centar za studije islamske civilizacije, kampus za medicinska istraživanja i biološku znanost, medicinska servisna zona, poslovna zona, stambena zona s visokim građevinama, kućama i luksuznim apartmanima, *šoping* centrima te džamija za 10000 muslimanskih sljedbenika.

Na zajedničkom projektu izgradnje *Grada znanja*, prema direktivama kralja Abdulaha, rade SAGIA i konzorcij saudijskih investitora koje predvodi *Savola Grup*.

Dok spomenuti gradovi već naveliko dobivaju svoje obrise, investitori u Saudijskoj Arabiji razmišljaju o izgradnji još dvaju gradova - u Džedi i istočnim provincijama. Razvoj gradova-projekata se nastavlja.

Tanja Vrančić

Izvor: www.kingabdullahcity.com/en